

Jolán és a férfiak

Jolán szerepében: Margitai Ági

Eörsi István 1931-ben született Budapesten. A legendás Lukács-iskola tanítványa. Írásai 1952 óta látnak napvilágot, csaknem minden műfajban otthonos: verset, drámát, kritikát, publicisztikát, novellát ír, s emellett jelentős műfordítói tevékenységet folytat. Írói elkötelezettségéről szólva, azt mondta egyik interjújában, hogy hű maradt az indulásához, hiszen megőrizte szociális indulatait. Nem mondott le arról az elvekről, már-már rögeszmékről, hogy az irodalom, az írás semmiképpen sem lehet öncélú tevékenység. Számára az irodalom szándéka, célja, hogy olyan életet szolgáljon, amelyben ki-ki lehetőségeit tágítva, autonómiáját kiteljesítve élheti életét. „Végso soron önmagam — és ezen belül mások — belső szabadságának, szabadságnövelésének, -tágításának vagyok elkötelezettje. Az írás számomra figye-

lemfelhívás és ösztönzés eme szabadság keresésére, közelítésére.”

A fentieknek némiképp ellentmond, hogy **Eörsi** egyes művei sokáig „tiltott gyümölcsnek” számítottak nálunk. Nemrég megjelent, Emlékezés a régi szép időkre című emlékiratát sokáig csak szamizdat kiadásban olvashattuk. És színpadra kerülhettek sok-sok évvel ezelőtt írt drámái is, elsőnek az elmúlt évadban, Kaposvárott bemutatott A kihallgatás, amelyben az író az emberi szolidaritás felőlődését, megbomlását ábrázolja, rámutatva az 1956-os események morális indítékaira.

A Jolán és a férfiak című darabot **Eörsi** 1977-ben írta, A mű Budapesten játszódik, a hatvanas évek közepén.

Főhőse, Jolán, ez a könnyűvérű, vibrálóan érdekes asszony, akinek történetéből — kapcsolatainak tükrében — megelevenedik a közelmúlt. Elbeszélése nyomán kibontakozik egy tragikus nemzedék, amelyet az egyik szereplő így jellemez: „Időnként véres kicsit a szívetek, a nyakatok vagy a kezetek, de legalább történelemszagotok van.”

Az írónak erre a darabjára is érvényes Földes Anna megállapítása: „**Eörsi** intellektuális izgalmat ébresztő, okos dialógusait nem egy (vagy több), tegnap még kényesnek számított konkrét politikai szituáció, hanem a történelmi érvényű emberi igazság hitelesíti.”

T. V.

FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ

„Útrakelt” a Cirkuszhercegnő

Augusztus 6-án óriási nyüzsgés, zsvivaj, lárma tört meg a Fővárosi Operett Színház csendjét. Ugyanis a Mozsár utcában több autóbusz sorakozott, az egyik a színészeket, muzsikusokat, táncosokat, a másik pedig a műszakiakat várta. A színház tagjai közül összesen 132-en keltek útra, Münchenbe, a bajor fővárosba. A Deutsches Theaterben három napig, 7-én, 8-án és 9-én szinte megalás nélkül folytak a próbák, hogy az augusztus 10-i premieren a Cirkuszhercegnő a legszebb pompájában ragyogjon...

—zsán

Ketten a főszereplők közül: Zsádon Andrea és Jankovits József